

Székely Ilona, operaénekesnő, sz. 1884 máj. 2-án, Szilágysomlyón (Szilágy m.). A temesvári színháznak előnyösen ismert tagja volt. 1917 nyarán vendégszerepelt Berlinben, Hamburgban, Hannoverben és más német városokban, azután Rigában lépett fel „A bűvös vadász” és a „Cigánybáró” fő női szerepeiben, olyan nagy sikerrel, hogy az odaváló operaház azonnal szerződtette.

Székely Irén, operaénekesnő, sz. 1874 okt. 21-én, Budapesten. Színpadra lépett 1897 ápr. 15-én, Leszkay Andrásnál. 1901-től Kolozsvárott működött, majd ez év nov. 18-án fellépett a Népszínházban, a „Cigánybáró” Szaffijában. 1902 ápr. 3-án a Várszínházban a „Boszorkányvár” c. operett Coralie szerepében lépett fel. 1904 okt. 1-től a Népszínház tagja volt, de már egy év múlva visszatért Kolozsvárra. Működött még dr. Janovics Jenő igazgatása alatt Fiumében, ahol Ossoinac András gyárosnak neje lett és lelépett a pályáról. (Ujházi Ede sógora volt.)

Székely József, úttörő erdélyi színész, 1802-ben lépett a színészek közé, Kolozsvárott, Kócsi Patkó János igazgatása alatt, ahol rövid idő alatt nagy tekintélyre tett szert, úgy, hogy báró Wesselényi Miklós halála után Wandza Mihályt és Sz.-t bízták meg a színtársulat vezetésével. 1810-ben 45 frt. fizetést kapott. Értelmes egyéniség, a társulat lelke volt. 1831 aug. 28-án hunyt el, Nagyváradon. — Nővére: Sz. Zsuzsanna, (L. o.) úttörő színésznő.

Székely Józsefné Ungár Anikó, úttörő erdélyi színésznő, sz. 1790 ápr. 10-én, Kapnikbányán (Szatmár m.), megh. 1862 dec. 25-én, Kolozsvárott. Atyja pozsonyi Ungár Ferenc bányanagy, anyja kolozsvári Kolozsváry Mária. Atyja 1796-ban elhalálozván, édesanyjával Kolozsvárra költözött, ahol 1806 szept. 18-án Kócsi Patkó János lelkes rábeszélésére fellépett a színpadon „A parola” c. vj.-ban, Lizi szobalány szerepében. A kezdő lépés siker jegyében folyt le, mire Ungár Anikó továbbra is megmaradt a színház kötelékében és Anikó

néven szerepelt a színlapon. 1808-ban a kolozsvári színészet pártfogója, Wesselényi Miklós a színészeket Marosvásárhelyre költöztette, s miután a kis Anikó felügyelet nélkül nem mehetett el, megkérte pályatársát, Székely Józsefet, hogy vegye el feleségül, hogy most már ő is elmehessen a többi színészekkel. Székely ráállt a kérésnek és 1808 máj. 7-én megtartották az esküvőjüket. Sz.-né ezentúl mindenféle szerepet játszott és a drámai, víg, mulattató, naiv szerepekben egyformán kiváló volt és már ez időben azon kisszámú színésznők közé tartozott, aki jutalomjátékra is igényt tarthatott. 1814-ben a kolozsvári színészek Magyarországra költöztek, Sz.-né ekkor nem akart velük menni, e helyett férjével Szucság faluban jószágot vett ki használatába. Később Kolozsvárott is volt házuk a Páris ucca 222. sz. alatt. A használat azonban balul ütött ki, mire a művész-pár újra visszatért a színpadra. (1816) 1821-ben Sz. fennjárt Bécsben, a kolozsvári színház megnyitó előadására díszleteket vásárolt, Sz.-né pedig ezalatt folyton gyarapodott hírnévben, dicsőségben. A közönség kedvence lett, mert játékával, élénk előadásával sikerült neki a német színészeket kiszorítani a kolozsvári színpadról. 1825-ben Miskolcon működött, majd szept. 16-án Pozsonyban lépett fel; itt hire ment, hogy Karolina Auguszta császárnét magyar királynévé koronázzák és az ünnepélyre Fehérmegye rendei is eljöttek. Itt volt ez alkalommal Schröder-Bürger Sophia is, a bécsi Burgtheater világhírű tagja, akinek annyira megtetszett Sz.-né játéka (Houwald: „Kép” c. szomorújátékában a vak leányt játszotta), hogy lejött hozzá a színpadra, megcsókolta és meleg szavakban fejezte ki elismerését. 1827-ben Budán játszott, elismeréssel, 1831-ben Pesten. Közben (1827 dec. 17) elhunyt Amália nevű leánya, és férje a kolera áldozata lett. (1831 aug. 28.) Ekkor Sz.-né visszavonult a színésztől és csak nagy rábeszélésre játszott még hébe-hóba. Kolozsvárott a Külmonostor-uccai házában élt csendes magányában, a pályatársak és a nagyközönség tisztelő szeretetétől környezve. Később a nyomor napjai köszöntöttek rá, ekkor a